

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 8 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 8 fill.

Negyvennyolcadik évfolyam.
95-ik szám.
Vasárnap, 1916 december 17.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Gazdaság-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

A békeajánlatnak,

amellyel állandó békekészségükről tettek újabb tanubizonyítást a központi hatalmak, — hatása már kezd kibontakozni.

A semleges államokban és az ántánt-államok néptömegeiben mind hatalmasabban nyilatkozik meg a béke utáni vágyakozás.

Az ántánt-hatalmak miniszterei és az általuk irányított sajtó ugyan még mindig a háborúra uszítanak, s ezt a béke-ajánlatot nem akarják kellőképpen méltányolni és úgy tüntetik fel, mint hogy ha a központi hatalmakat ebben a humánus cselekedetében csak az a szándék vezette volna, hogy pihenőhöz, szünethez juthasson, amely alatt jobban elő tudna készülni további erőfeszítésekre.

Az ántánt vezetőinek ez a taktikája nagyon is átlátszó, önző taktikájukban el akarják háritani ilyen ürügyek felállításával azt a felelősséget, amely reájuk hárul a történelem előtt, amidőn egy pregnáns békeajánlat kapcsán végtelmenté a háboru további borzalmainak.

A széles néprétegek azonaan más-keppen vélekednek, mint az önmaguk beteges lázálmaiktól öntelt vezérek és igenis kívánják s akarják a békét.

Semleges lapok közlései szerint Angliában, Franciaországban, Oroszországban és Olaszországban hatalmasan megnövekedett a békebarátoknak a száma és most már mindinkább erősödő békeáramlatokról kell tudomást szerezni.

A háboruban küzdő, szenvedő és vérző tömegek fogják kényszeríteni az ántánt-kormányokat arra, hogy elfogadják a békeajánlatot, s ha nem fogadják el békeajánlatainkat most, akkor kénytelenek lesznek elfogadni egy későbbi időpontban való olyan békét, amely sokkal szigorubb és keményebb lenne számukra, mint amilyen volna talán a mostani.

A középhatalmak fegyveres ereje töretlen és Hindenburg vezérkari főnök éppen e napokban jelentette ki egy amerikai hírlápirónak, hogy mi minden erőnkkel képesek vagyunk tovább állni a háborút.

Az ántánt különben eddig még nem nyilatkozott hivatalosan és dacára annak az elvadult és üvöltő sajtóhangnak, amely felénk árad, mégis azt hisszük, hogy az ántánt-kormányok nem mehetnek el egyszerűen és ridegen a mi nagylelkű ajánlatunk mellett.

Saját népei és a semlegesek fogják őt kényszeríteni arra, hogy ajánlatunkat komolyan vegyék fontolóra. Oda-

haza egyik kormányának a helyzete sem biztonságos. Még nincs két hete és látjuk, hogy bukott meg Oroszországban Stürmer, akinek hatalmáról azt hitték, hogy megdönthetetlen. Lloyd George pozíciója egyáltalában nem végleges, az új Briand kormányának hatalmas ellenzéke van, Olaszországban az ellenzéknek kedve támadt arra, hogy kormányt buktasson, a román miniszterek is lemondtak; az ántánt vezetői elvesztették azt a bűvös hatalmukat, amellyel harmadfél esztendő óta milliárdok és milliárdok a halálra és a pusztulásra kényszerítettek.

A polgári szolgálat.

Németország, a mi nagy szövetségünk megszervezte a háborus polgári szolgálatot, s ebben újabb bizonyítékát adta energiája kitartóhatatlanságának. Az ántánt fegyverrel már nem győzi, hát az időre bizza, hogy az porlassza el a németet. Erre felel a polgári szolgálat, mely a csatavonalak mögött új milliárdok sorakoztat fel. Ezeknek a háborus cél elérésére irányuló szilárd elszántsága majd csak ki fogja apasztani ellenségeinknek az időbe vetett kétségbeesett reménykedését is. Az előjelek már is mutatkoznak. Mi lesz majd akkor, ha a németek háborus polgári szolgálatára teljes gőzerővel munkába fog...

Csodálattal adózzunk a német erő ezen újabb megnyilvánulásának, egyúttal azonban érezzük azt is, hogy éppen csak a csodálat nem elég és különösen nem egyenértékű adó. Mi megszoktuk már, hogy nagy szövetségünk mögött soha ne maradjunk el egy lépéssel se. A háboru egész viharos folyamata erről tanuskodik, amely alatt minden erőki-fejtésből megköveteltük és becsülettel ki is vettük a magunk részét. Most sem állhatunk meg a pusztá csodálatnál. Az egész világ várakozása, de a magyar nemzet háborus multja is parancsolja, hogy ezúttal se maradjunk hátra.

Igaz, hogy nálunk a háborus polgári szolgálatot törvény még nem szervezte. De kell-e ehhez törvény? És vajon idáig való harcunk egész története nem arról tanuskodik-e, hogy a magyar polgári társadalom törvény és szervezet nélkül máig is mindent önként megtett, csak hogy szövetségeseihez és magához méltó maradjon. Emelt fővel vicsorítottuk itthon a mostoha fordulatokat, s önmegtadással, kitartással és mindenre kész áldozattal tettünk lehetővé, hogy fegyvereink dicsőségét semmi rajtunk muló akadály meg ne homályosíthassa.

Most folyik az ötödik hadikölcsonre az aláírás. Míg törvényben megszabott más teret nem nyitnak számára, lime a háborus polgári szolgálat itt teljes mértékben érvényesüléshez juthat. Négy eredményes kurzusból van is már hozzávaló gyakorlatunk,

vonuljunk föl tehát mind, akik itthon maradtunk. Jegyezzünk valamennyien az ötödik hadikölcsonre, s agyájunk, serkentésünk lan-kadatlann a sikere érdekében. Minél nagyobb eredményt mutathatunk majd fel, a legu,abb német példára ann l megfellelőbb visszhangot adunk, szövetségeseinkhez annál méltóbbaknak bizonyulunk, s annál érdemeselb bek leszünk az előlünk tebegő nagy cétra: a végleges, ellenségeinket egészen a porig alázó győzelemre.

Ennél többre a német polgári szolgálat se törekszik.

A gazdasági felmentések osztályozása.

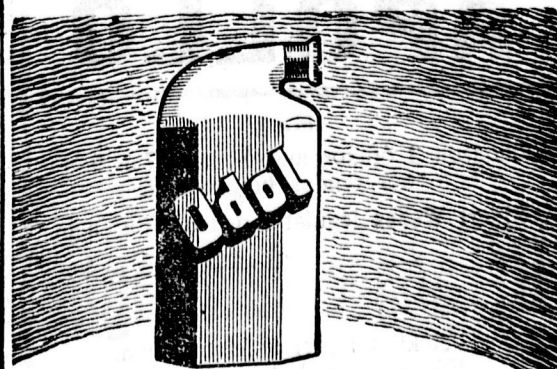
A honvédelmi miniszter most adta közre legujabb intézkedését a felmentések meghosszabbításáról. Eszerint az összes mezőgazdasági érdekből felmentetteket össze kell irni, a elmenett gazdákat, alkalmazottakat, közéleti intézmények, fogyasztási és tejszövetkezetek embereit.

Az összeírottak azután három csoportra oszlanak. Valamennyiök felmentése december 31-ig érvényes.

Az első csoportba tartoznak a gazdasági cselédek, juhászok, béresgazdák, hízalók, tejszemélyzet, gazdasági alkalmazottak, bognárok, kovácsok, molnárok és önálló mezőgazdák, ezeknek a főszolgabírák és a város polgármestere 1917 március 1-ig meghosszabbítja fölmenésüket, ha a fölmentettek a front mögötti legénységi vagy altiszti állományba tartoznak.

A második csoportba azok a kiscgazdák és nem hivatásos mezőgazdasági alkalmazottak tartoznak, akikre télen nincs szükség, de tavasszal igen. Ezek 1917 január 2-ára bevonulásra hivatdók fel, kiképzik, azután hazabocsátják őket további felmentésre legalább is március 31-ig.

A harmadik csoportba azok kerülnek, akiket nem osztályoznak nélkülözhetetleneknek, különösen az 1889-98-ik évek közt

A legjobb a fogápoláshoz

1-1 üveg K 2.—, 1/2 üveg K 1.20

szülte tölmentettek közül. Ide nem tartozhatnak, akik sorozáskor „kevésbé alkalmas” ok voltak, mert ezek felmentését mind meghosszabbítják 1917 március 31-ig.

A nem nélkülözhetetlenek bevonulni tartoznak azonnal, mielőtt lejárt az ideiglenes felmentés.

A posta karácsony előtt

Figyelmeztetés a postai csomagok célszerű csomagolása, címzése tárgyában.

A postavezetőség a csomagot küldő közönség tájékoztatására a következő sorok közlésére kérte lapunkat:

A karácsonyi és újvi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélküli való kezelése csak úgy biztosítható ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat bea tja. Küldemény szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egy csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, vászos vagy tiszta közönséges zászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakra pedig erős csomagolópapír hasznalandó.

Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, gót nélkül zsinaggal többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig pecsétviaszsal kell lezárni. A pecsételésnél vesett pecsétanyagot használni tilos.

3. A címzésnél kívülről gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzések (p. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wierbe szóó küldemények címeiben ezenkívül a kerület, utca, házászám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzet s jelzése (v. megye), s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen is szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblacskára, bórdarabra, vagy erős lemezpapírra írandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Fellette kívánatos, hogy a feladó nevével és lakásával, továbbá a címzett összes adatát

felőltető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címről leesték, elveszne vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény biztontsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címről felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címről, min a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre szóó élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (hu nemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címeit, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség s mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Nagyvárad, 1916 dec. 13-án.

Siket, s. k.

HIREK.

— **Vasárnap-istentiszteletek.** H. nap vasárnap a református templomban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagylemplomban prédikál délelőtti János Zoltán lelkész, d. u. Konrad Zoltán s. lelkész. Kisemplomban: d. e. 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, 11 órakor Ferenc Károly s. lelkész, d. u. Márton Sándor s. lelkész. Kossuth-utcai templomban: d. e. prédikál Szele György lelkész, d. u. Edegyi Sándor s. lelkész. Árpád-téri templomban: d. e. prédikál Zih Sándor lelkész, d. u. Molnár Ferenc s. lelkész. Isptályi templomban: d. e. prédikál Fóris Endre s. lelkész, d. u. Fóris Endre s. lelkész. Homokkerti imaházban d. e. prédikál Kovács János vallásoktató-lelkész. — A Kossuth-utcai templomban délután 5 órakor vallásos-estély lesz.

A róm. kat. templomban vasárnap délelőtti 6, 7, 8, háromgyed 11 és fél 12 órakor csendes, 9 órakor ünnepélyes nagymise, majd szentbeszéd; délután 3 órakor litánia, majd rózsafüzér, szentbeszéd, 6 órakor haborus ajtatosság.

— **Kitüntetett debreczeni zászlós.** If. Sarkady József debreczeni 39 gyalogezredbeli zászlóst az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a nagy ezredes érdemei tüntettek ki.

— **Eljegyzések.** Az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be a debreczeni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban: Nagy Lajos és F. Nagy Zsuzsanna, Fábán Gyula és Farkas Margit, Dimitrijevicz Sándor és Nagy Mária, Paly Károly és Sipos Mária, Fekete József és Forró Mária, Schneider Mihály és Szendrei Erzsébet, Sándor János és Szabó Zsuzsanna.

— **Felhívás a menekült felmentettekhez.** A m. kir. földművelésügyi miniszter 147543. számú rendelete alapján felhívja a katonai ügyosztály az erdélyrészi vármegyékbeli menekült, a népfőlkései tényleges szolgálat a ó felmentett és még városunk területén tartózkodó erdélyi paraszti munkavezetőket, famun-

sárokat, gépészeket, fűrészgári munkásokat stb. hogy amennyiben eredeti alkalmazás helyük a Besztercze, Szászrégen, Parajd, Székelyudvarhely, Sárkány, Fogaras, Nagyszombat, Hátszeg, Karánsebes és Buziás városokat illetőleg községeket összekötő határvonalon nyugatra van, a felmentés hatálytalanságának terhe alatt nyolc nap alatt jelentkezzenek annál a munkaadónál szolgáltatételre, akinek a felkitermelési üzeme részére annak idején felmentettek.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten a következő házasságkötéseket jelentették be a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban: Korma Andás ref. és Tamás Erzsébet ref., Katé Károly ref. és Szabó Mária ref., Prohászka József r. kath. és Laviczka Erzsébet ref., Madai József ref. és Vincze Erzsébet ref., Erdi János ref. és Jenői Zuzsanna ref., Onó Károly ref. és Makai Mária ref., Karla Ödön ref. és Nemes Mária ref.

— **A hivatalos gyász idején a magyarság, mely gyászának legszebb és egységes kifejezője a Hadsegélyező Hivatal gyászpapja** (kartonpapírból, tüvel egy darab 20 fillér) és gyászérmé (az elhunyt kiá y képmásának 1830-1916 felirattal, fekete alapon, főtűzhető ára 1 koron); viselőik egyuttal az elesett katonák özvegyei és árvái alapját is növelik. Közhatók a Hadsegélyező Hivatalnál, Budapest, V. Akadémia-utca 17. sz. és nagyobb kereskedőknél.

— **Halálozások.** A mai nap folyamán a következő halálozást jelentették be a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban: Czik László g. kath. 30 éves, özvegy Kovács Józsefné Nagy Rózsa ref. 50 éves, Virág Erzsébet ref. éves, Petrányi Róbert r. kath. 16 hónapos, Gyarmati Ferenc ref. m. 2 hónapos.

— **6 elemi vagy 2 középiskolai osztályt végzett, egészséges fiú elsőrendű iparos pályára tanulóni felvételik.** Jelentkezhetnek délelőtti 9 órától délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

PATKÁNY-EGÉR
HÖRCÖG ÉS URGE IRTÓ
BANKERIUM
"RATTN"
PROSPEKTUS INGVEN
RATTN LABORATORIUM
BUDAPEST, ROTTERDAMER 130.

APOLLO

Ma

Előadások 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal

Stuart Webbs legújabb detektív történet:

Utazás a tulvilágba

detektív történet 3 felvonásban.
Főszereplő: Lotte Neumann.

A kerülő ut

társadalmi dráma 3 felvonásban.

URANIA

Ma

Az amerikai aransorozat legragygóbb filmje

Szeplőtelen asszony

Lady Beatrice házassága 4 felvonásban.
Főszereplő: Vivian Martin.

O Felsége I. Ferenc József temetése II. rész.

Kitűnő kíséző műsor.

Előadások kezdete 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal.

Nyilt-tér.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

A dugó égetése

• légutak megfagyásának, • garat és hörgők irritációját, továbbá mellhártya-gyulladását.

!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak, mal-
moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

Papírspárgát

Csomagolásra 2, 2½, 3 és 4 mm.
vastagságban kg.-ként K 350,
100 kg. K 340 —,

Postacsomagokhoz klgr.-kint
K 420, 100 kg. K 400 —,

Szőlőkötözéshez (2 és 2½ mm.)
kg.-kint K 350, 100 kg. K 340 —

Zsákzsinegnek 4 mm-esből vágva
és kötegelve kg.-kint K 360, 100
kg. K 350 — árban szállítja pécsi
raktáraiból utánvétellel a

**Pécsi Kereskedelmi és Ipar-
bank R.-T. áruosztálya Pécs**
5 kgnál kevesebb nem küldhető.
Papírkötelek.
Elismerő nyilatkozatok.
Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Kereskedők, utazók,
akik hajlandók gyártmányomat: Veleur-
katónaképeket minden fegyvernemből és
minden rangban lefényképezett fejekkel,
bármilyen fénykép (enyveshát) után csa-
lodonál eladásra ajánlani, kellemes, tar-
tos és rizikó nélküli existenciát nyernek
Josef Barta Berlin S. V. 26., Elisabethufer
No. 38-39.

**Zongorák,
Pianinók,**
átjásztottak: Korona 450, 600, 800, 1200;
ujak: 1300 K-tól 2400 K-ig vásárolhatók.
Csere, bérlet, javítás, hangolás.
Ugyanott zongorakészítő, hangoló felvétetik.
Kernács, Budapest
VI., Szerecsen-u. 33., András-ut közelében.

Eladó szőlőbirtok.
Nagytarna községében (Ugocsavármegye)
mintegy 25,000 □ öl, részben termő hegyi
szőlő, részben szőlőtálat, borházzal és borházi
felszereléssel, négyszögölenként három koro-
nájjával **eladó**. A talaj kitűnő borsókő, déli
fekvéssel. — Ugyanott mintegy 13 holdas
belsőség 12 szobás két épülettel (esetleg
butorzattal is) szintén eladó. — Értekezhetni
Szatmáron (Csokonai-u. 12.) **Valkovics**
János tulajdonossal.

Osztrák szabadalom! Magyar szabadalom! Német szabadalom!

**A rugalmas „PAX” acéltalp és
acélsarok, linoleumbetét**
minden nagyságban kapható és azonnal ráilleszhető
új cipőre
régire
elszakadt cipőre.

I garnitúra (mely 2 talp és 2 sarokból áll) ára bármely nagyságban **7 kor.**
Megrendelésnél tessék megadni a cipő számát, vagy a lábnak papírra raj-
zolt körvonalait. Raktáron van **minden nagyság 30-tól 45-ig**, — szóval
minden lehetséges nagyság.

Kapható: PICK & SALIS, PRAG II.

Baromfi.
**Eladok 50 db pulykát,
15 darab hizott libát**
helyben, vasutállomáshoz szállítva. Ajánlatok
**Vedresábrányi Gazdaságnak, Mo-
nostonpetri** címre küldendők.

Parafadugók!
Új és használt parafadugókat minden fajtában
a legmagasabb árban veszünk. Ajánlatok az
ár és mennyiség megadásával

Emil Mayer & Co.
Karlsbad-Bahnhof
intézendők. Ajánlatok német nyelven
kéretnek.

Tőkenélküli kereset
cégeképviselőt által több-
féle jól menő szakmából.
Felvilágosítással is szolgál:
**UNIVERSAL V., 61, WIEN, II.,
Schüttel 93. Mezz. 5.**

Intelligens izr. házaspár 2-3 isko-
lásiut vagy leányt teljes ellátásra elfo-
gad. Bővebbet Darabos-u. 7. a kiadóban.

Vegyri recept: leveskockákra
tojássó, o'ajecet, liszt-
mentes ragasztóanyag
keményítő és szappanos só, kalács-anyag, hus-
kivonat és hasonlót **szállít**
Chemische Fabrik Inhaber
D. Schilberg
Zürich (Schweiz).
Külföldi porto! Válaszbélyeg!

Könyvelésben és irodai munkálatokban
jártas hadmentes tisztviselő délutáni foglal-
kozást vállal. Cim a kiadóban.

Egy üvegezett ajtó
betéttel jutányos árban eladó. Cim a
kiadóban.

**Nagyobb gazdaság
kezelését**
előre megállapítandó **jövedelem
biztosításának kötelezettségével**
vagy százalékos részesedésre keres képzett,
hadmentes, hosszabb gyakorlattal bíró intelli-
gens, kaucióképes gazda. Cim a kiadóban.

FERTŐTLENÍTŐ SZER
mindennemű fertőző baj ellen!

MATOLIN.

Az orvosi fakultástól ajánlott erős fertőtlenítő szer a **seb
bekenésére** minden fertőző betegségnél. **Elűz** bolhát,
poloskát és mindenféle rovar. **Egy nap alatt szagta-
lan.** Mirenymentes, tartalmaz karbolsavat. **Nélkülözhetlen
minden helyiségben**, u. m. hálószobák, gyermekszobák
és klozetekben! Láthatatlan!

**Próbaküldés utánvétellel, 10 liter vízhez vegyítve, elegendő 150-200 □ m.
bevonására, 10 K franko mindenhova!**

Matolin társaság
Fiume. Postafiók 187.